

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*Дяченко-Богун М.М.
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
Україна*

Професійна підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін повинна бути спрямована на вільний розвиток людини, її здібностей, та реалізуватися на принципах свободи, демократії, гуманізму. Нові вимоги до системи професійної освіти у вищих навчальних закладах майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій, варто розглядати, як у площині глобальних проблем сучасності, так і з погляду внутрішніх, насамперед, соціальних змін у країні та питань інтеграції у світовий соціум і європейську освітню спільноту. Комюніке Всесвітньої конференції з вищої освіти (Париж, 2009) вказує на те, що вища освіта має стати «...провідною силою суспільства у формуванні глобальних знань для розв'язання глобальних проблем, ... окремо, щодо здоров'я населення» [4, с. 42].

Розкриття нових вимог підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти дозволяє поглибити обґрунтування концепції підготовки майбутніх учителів і врахувати чинники, які впливають на її реалізацію в вищому навчальному закладі. Розробляючи концепцію підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти, слід базуватися на положеннях, які викладені в низці міжнародних та вітчизняних документів щодо освіти, в першу чергу, Загальної декларації прав людини (1948) та Конвенції проти дискримінації в освіті (1960), Конституції України (1996), у Законах України «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки та інших документах. Згідно до вище перелічених документів, підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти повинна:

- відповідати вимогам до професійної освіти, які чітко відображені в міжнародному і державному законодавстві щодо вищої освіти, з урахуванням тенденцій до інтеграції України в європейський освітній простір;
- бути заснованою на сучасних принципах розвитку освіти;
- сприяти навчанню впродовж усього життя, мобільності та конкурентоспроможності майбутнього фахівця;
- сприяти розвитку особистісних якостей, які забезпечують творчу діяльність і самореалізацію у професії.

Підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти розглядається як важливе завдання суспільства та держави, спрямоване на поліпшення ефективності навчання і збереження, зміцнення та формування здоров'я школярів в умовах загальноосвітніх навчальних закладів. Сучасна професійна освіта характеризується переходом від «знаннєвої» до особистісно орієнтованої парадигми, від дисциплінарного до компетентнісного

підходу [1, с. 13]. Цей перехід підготовлений послідовним рухом педагогічної думки від односторонньо-функціонального до цілісного уявлення щодо професійної освіти, в якій процеси оволодіння професією і професійне вдосконалення органічно вплітаються в ширший простір соціальної, професійної та особистісної самореалізації людини [2, с. 19]. Крім того, «у розвитку системи професійної освіти в нових суспільних умовах потрібно враховувати питання стандартизації підготовки фахівців у вищій школі, запровадження компетентнісного підходу в підготовці фахівців із вищою освітою, інтеграції освітньої і наукової складових у діяльності вищої школи, підвищення якості освіти, демократизації вищої освіти та інше» [3, с. 42].

Підготовка майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти враховує результати досліджень вітчизняних науковців, які розглядали окремі питання здоров'язбережувальної діяльності вчителів: О. В. Адеєва вивчала підготовку майбутніх учителів до валеологічного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів; О. В. Вакуленко — здоровий спосіб життя як соціально-педагогічну умову становлення особистості в підлітковому віці; Д. Є. Воронін — формування здоров'язберігаючої компетентності студентів вищих навчальних закладів засобами фізичного виховання; О. В. Жабокрицька — педагогічні умови виховання основ здорового способу життя підлітків у позакласній діяльності; В. К. Звєкова — підготовку майбутніх учителів до організації здоров'язберігаючого дозвілля школярів; Н. В. Зимівець — соціально-педагогічні технології формування відповідального ставлення до здоров'я в учнівської молоді та ін.

Наведені дослідження засвідчують значну зміну сучасних поглядів стосовно питань здоров'язбереження в освіті, і становлять науково-нормативну базу методичної підготовки у вищих навчальних закладах майбутніх учителів до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти, доводять, що підготовлені викладачі мають найбільші можливості у формуванні здорового способу життя, здоров'язбережувальної поведінки та первинної профілактики більшості захворювань і порушень здоров'я.

Література

1. Андрущенко В. П. Модернізація освіти: політика і практика / В. Андрущенко // Педагогіка і психологія. — 2002. — № 3. — С. 12-15.
2. Андрущенко В. П. Модернізація педагогічної освіти відповідно до викликів ХХІ століття / В. П. Андрущенко, В. І. Бондар // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського : [збірник наукових праць] / за ред. В. Д. Будака, О. М. Пехоти. — Випуск 28. — Миколаїв : МДУ імені В. О. Сухомлинського, 2010. — С. 12-20.
3. Банникова Л. П. Роль дошкольных образовательных учреждений в формировании здоровья детского населения : автореф. дис. на соискание учен. степени доктора мед. наук : 14.00.07 «Гигиена» / Л. П. Банникова. — Оренбург, 2007. — 44 с.
4. Коммюнике Всемирной конференции по высшему образованию : Новая динамика высшего образования и научных исследований для изменения и развития общества (Париж, 5-8 июля 2009 года) // Высшее образование в России. — 2009. — № 11. — С. 41-48.